

MUZEUL SITULUI ARHEOLOGIC CUCUTENI

Săpăturile arheologice atestă existența așezărilor omenești pe actualul teritoriu al Municipiului Iași, încă din paleolitic. Cucuteni, cea mai mică comună din județul Iași, atestată documentar la 1662, este formată din patru sate. Satul este așezat ca într-o pâlnie, înconjurat de dealuri. Există un deal numit Dealul Cetățuia, de acolo au văzut lumina primele cioburi de vase pictate, bine încorporate în piatra dealului.

Sătenii din Cucuteni cărau această piatră pentru construcția de beciuri și așezarea ei la temelia caselor.

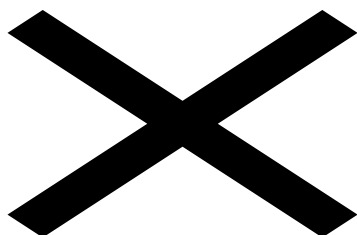
În anul 1884, folcloristul Theodor Burada, mergând să vadă biserica din Cotnari, construită de Ștefan cel Mare și Sfânt, s-a întâlnit pe drum cu țărani cărăuși în ale căror care era piatra încrustată cu cioburi de vase de lut. Impresionat de ceea ce a văzut, povestește prietenilor săi din Iași, profesorul Butureanu și profesorul Bătculescu, iar cei doi poposesc la poalele Dealului Cetățuia, începând săpăturile (1886). La al X-lea Congres de Istorie și Tracologie de la Paris, profesorul Butureanu a prezentat primele descoperiri științifice cu privire la antichitățile de la Băiceni - Cucuteni. Profesorul german Hubert Schmidt, impresionat de cele auzite, a venit în anul 1892 la Cucuteni și, în urma descoperirilor, stabilește adevărul vital pentru istoria noastră românească. Astfel, așezarea de la Cucuteni devine cea mai veche așezare din sud-estul Europei, vechimea ei fiind datată la peste 5000 de ani. Cultura Cucuteni precede cu câteva sute de ani toate așezările umane din Sumer și Egiptul Antic. Ea se întindea pe o suprafață de 350.000 kilometri pătrați, pe teritoriul actual al României, Republicii Moldova și Ucrainei. Pe teritoriul României, cultura Cucuteni era răspândită în Moldova, nord-estul Munteniei, sus-estul Transilvaniei și Basarabia.

În anul 1976 au fost descoperite cele două morminte de la Pietrăria, iar în anul 1982 a apărut muzeul unicat de la Cucuteni.

Muzeul, ce pare o construcție SF, având un vârf țuguat, este așezat deasupra mormântului unui rege trac și al soției sale. Muzeul este construit pe picioare de piatră, fără a se fi turnat cofraje. Este asemănător cu mormintele geto-dacilor, până să fie ocupați de romani. Clădirea adăpostește vase de lut, idoli, pocale, coifuri, brățări aurite, ulcioare. Muzeul a fost inaugurat în 1984, la 100 de ani de la primele descoperiri.

Muzeul Vaticanului, dar și Muzeul de Artă din New York sunt interesate de expoziții permanente cu ceramica din Cucuteni.

Numele civilizației Cucuteni a fost dat de descoperirile făcute în anii 1884 și 1883 în localitățile Cucuteni din județul Iași și Tripolie, lângă Kiev, Ucraina. Din cele 4000 de așezări descoperite, 90% au fost distruse de foc. Specialiștii nu pot stabili dacă a fost un cataclism sau o incendiere intenționată. Este greu de explicat de ce în cadrul săpăturilor nu s-a descoperit încă nici o necropolă, ci doar câteva înmormântări izolate, având mai curând un caracter de cult. Istoricii cred că în cultura Cucuteni oamenii ardeau rudele moarte în propriile case. Splendidele vase de ceramică găsite astăzi ar putea fi vase în care se păstra cenușa rudelor, în familie. Este doar o ipoteză...

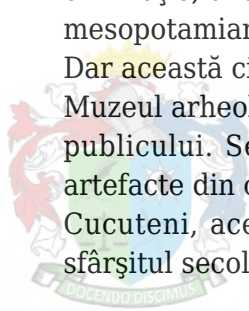
Durata civilizației Cucuteni cuprinde aproximativ două milenii, începând cu anii 4600-4500, până în jurul datei de 2750 î.e.n, interval de timp aparținând epocii neolitice. Organizarea socială și structura comunităților sunt foarte avansate pentru acea perioadă, iar vestigiile descoperite arată unicitatea culturii Cucuteni în spațiul european. Ceramica Cucuteni își găsește unele asemănări doar în ceramica din China, cu toate că între cele două culturi există o distanță de timp foarte mare.

Așezările de tip Cucuteni aveau case, 1-3 camere ce erau grupate circular sau în șiruri paralele, o dovadă arheologică a spiritului de obște existent în regiune, în timpul și spațiul „pre-getodac”.

Populația aparținând culturii Cucuteni avea, deci, o organizare protourbană, cu locuințe mari, cu vetre interioare. Aveau ca ocupație vânătoarea, agricultura și meșteșugurile casnice cum ar fi: țesut, olărit, confecționarea de unelte. Cultura Cucuteni este una dintre cele mai spectaculoase civilizații cu ceramică pictată a lumii preistorice, atât datorită rafinamentului artistic al formelor și decorului pictat sau incizat pe vase și statuete antropomorfe, a tehnologiei de prelucrare a pietrei și a metalelor (cupru și aur), cât și datorită întrebărilor pe care le ridică, multe încă fără răspuns. Culorile predominante pe ceramica Cucuteni sunt roșul, albul, negrul, cu unele variații în funcție de temperatura la care a fost ars vasul respectiv. Ca formă, vasele diferă de la simple pahare la vase mari, de tipul amforelor. S-au găsit și figuri feminine, cu torsul plat, decorate cu motive geometrice. Despre aceste statuete antropomorfe, specialiștii cred că aparțin unui cult al zeiței - mamă, știut fiind că populația Cucuteni practica și diferite culte solare, evidențiate mai ales în pictură. Cultura Cucuteni păstrează, încă, multe secrete nedescoperite, de altfel ca multe alte culturi neolitice din lume, nouă ne rămâne doar să admirăm adevăratele opere ale artiștilor din vechime. Această civilizație, una dintre cele mai misterioase civilizații ale preistoriei, cu o vechime mai mare decât cea mesopotamiană, a lăsat în urmă vestigii impresionante care, în timp, desigur, vor fi scoase la lumină. Dar această civilizație impresionează în mod deosebit și prin enigmatică sa dispariție.

Muzeul arheologic amenajat la locul principalelor descoperiri făcute în urma săpăturilor este deschis publicului. Se pot vedea aici atât tumulul original în care au fost descoperite morminte, cât și artefacte din ceramică aparținând cultului Cucuteni.

Cucuteni, această civilizație atât de veche, ce a intrat în circuitul valorilor culturale încă de la sfârșitul secolului al XIX-lea, ar putea să devină un brand de țară.

ROMÂNIA

Independența
prin Cultură
RODICA SUBȚIRELU